

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5CoP/64/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615204789
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5615204789.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti Z.: K., nar. XX. X. XXXX a V., nar. XX. X. XXXX, obidvaja bytom pri matke, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, deti rodičov: matky Bc. Q. Z., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom V. N., B. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Bronislavou Pavelkovou, PhD., advokátkou, so sídlom v E., Z. X a otca JUDr. Ing. K. Z., PhD., nar. XX. X. XXXX, bytom Y., I. Z. XXX/XX, o návrhu otca na zníženie výživného a o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti, o odvolaní matky maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 28.6.2016 č.k. 9P/50/2015-546, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu v celom rozsahu **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom konania **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš ako súd prvej inštancie rozhodol o návrhu otca maloletých detí na zníženie výživného na deti a o návrhu matky maloletých detí na zvýšenie výživného na deti rozsudkom tak, že mení rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 9. 2. 2012, č. k. 7C/200/2010-250, v časti o bežnom výživnom tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého K. Z., nar. XX. X. XXXX, zníženým výživným v sume 150,- eur mesačne od 29. 5. 2015 do 30. 6. 2015 a v sume 135,- eur mesačne od 1. 7. 2015 a na výživu maloletého V. Z., nar. XX. X. XXXX, zníženým výživným v sume 130,- eur mesačne od 29. 5. 2015 do 30. 6. 2015 a v sume 115,- eur mesačne od 1. 7. 2015, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, k rukám matky detí. Návrh matky na zvýšenie výživného sa zamietá. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Okresný súd konštatoval, že v predmetnom konaní sa domáhal otec maloletých detí zníženia výživného, a to na mal. K. na sumu 90,- eur mesačne a na mal. V. na sumu 70,- eur mesačne. Naopak, matka maloletých detí žiadala zvýšiť výživné, a to na mal. K. na sumu 260,- eur mesačne a na mal. V. na sumu 260,- eur mesačne od 1.7.2016. V ďalšej časti odôvodnenia písomného vyhotovenia rozsudku súd prvej inštancie podrobne popísal obsah návrhov a prednesov oboch rodičov, ich argumentáciu na zmenu pôvodnej výšky výživného na maloleté deti, veľmi podrobne popísal zistený skutkový stav, obsah jednotlivých dôkazov, z ktorých vychádzal pri právnom posúdení veci.

Následne súd prvého stupňa citoval ustanovenia Zákona o rodine, z ktorých vychádzal pri právnom posúdení veci a ďalej uviedol:

„V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami a na základe vykonaného dokazovania súd návrhu otca na zníženie výživného na maloleté deti čiastočne vyhovel, nakoľko mal preukázanú jeho čiastočnú dôvodnosť. Podľa zákonného ustanovenia § 163 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, v spojení s ustanovením § 78 ods. 1 Zákona o rodine, je možné zmeniť právoplatný rozsudok o výživnom na

maloleté dieťa, ak sa zmenia pomery. Uvedené zákonné ustanovenia síce nevyžadujú, aby zmena pomerov vykazovala znaky podstatnej zmeny pomerov, avšak nie každá zmena pomerov, či už na strane osoby na výživu oprávnenej alebo osoby výživou povinnej, má za následok zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia. Zmena pomerov musí predstavovať zmenu závažnejšieho charakteru, spravidla trvajúcu dlhšie časové obdobie. Pri rozhodovaní o zmene rozhodnutia o výške výživného na maloleté dieťa je preto súd povinný skúmať, či v čase od posledného rozhodnutia o výživnom došlo ku takej kvalifikovanej zmene pomerov, z ktorých súd vychádzal pri predchádzajúcom rozhodovaní o výživnom, ktorá sa závažnejším a trvalejším spôsobom prejavila na pomeroch osôb oprávnených resp. povinných na výživu. Zmenu rozhodnutia o výške výživného môže odôvodňovať tak zmena pomerov na strane výživou povinného rodiča, vyvolaná najmä zmenou jeho schopností a možností zabezpečovať si príjem, slúžiaci na plnenie si vyživovacej povinnosti, zmenou jeho majetkových pomerov, ale aj odôvodnených výdavkov, ako aj zmena pomerov na strane osoby oprávnenej na výživu, vyvolaná najmä pribúdajúcim vekom, fyzickým vzrastom, zmenou školského zariadenia, zdravotným stavom, výkonom záujmovej činnosti. V tejto súvislosti je tiež potrebné uviesť, že súd v konaní o zmene rozhodnutia o výživnom skúma len zmenu pomerov, ku ktorej došlo v čase od predchádzajúceho (posledného) rozhodnutia o výživnom a neprislúcha mu opätovne hodnotiť skutočnosti, z ktorých vychádzal súd už pri predchádzajúcom rozhodovaní.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázanú zmenu pomerov tak na strane osôb povinných na výživu, a to otca aj matky maloletých detí, ako aj na strane osôb oprávnených na výživu - maloletých detí. Súd posudzoval zmenu pomerov od posledného rozhodnutia o výživnom, ku ktorému došlo v konaní o rozvod manželstva rodičov rozsudkom zo dňa 9. 2. 2012, č. k. 7C/200/2010-250, ktorým bola schválená rodičovská dohoda o výške výživného. Pokiaľ aj otec navrhoval, aby súd prihliadal k výške výživného určenej v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva (rozsudok zo dňa 24. 2. 2011, č. k. 3P/60/2010-138), neexistoval na takýto postup zákonný dôvod, nakoľko súd posudzuje zmenu pomerov od posledného rozhodnutia, ktorým v tomto prípade bol rozsudok zo dňa 9. 2. 2012, č. k. 7C/200/2010-250. V tejto súvislosti (bez vplyvu na právne posúdenie veci) súd už len okrajom uvádza, že aj v konaní vedenom pod sp. zn. 3P/60/2010 bola výška výživného určená dohodou rodičov, čo vyplynulo zo zápisnice o súdnom pojednávaní, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku.

Súd mal preukázané, že od posledného rozhodnutia o výživnom došlo k výraznému poklesu príjmov otca, spôsobenému zhoršením jeho zdravotného stavu, a tým aj k zníženiu jeho schopností plniť si vyživovaciu povinnosť voči deťom v doposiaľ určenej výške. Podľa súdnej praxe, pri určovaní výšky výživného k dieťaťu súd posudzuje reálne zárobkové schopnosti a možnosti povinného rodiča, ktoré sú podmienené jeho subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, zdravotným stavom, vzdelaním, pracovnými skúsenosťami) a okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí primeraných schopnostiam povinného rodiča. Priemerný čistý mesačný príjem otca za obdobie od 1. 1. 2015 do 30. 4. 2016, zistený z úhrnu všetkých, za uvedené obdobie vyplatených, príjmov, činil 571,73 eur, čo je o 533,90 eur menej ako v čase posledného rozhodovania (kedy predstavoval priemerný čistý mesačný príjem zisťovaný za obdobie od 1. 1. 2011 do 31. 1. 2012 1105,63 eura). Zníženie príjmov v uvedenom rozsahu nepochybne predstavuje výrazné a zásadné zníženie príjmov. V období od podania návrhu na zníženie výživného (29. 5. 2015) do 30. 6. 2015 poberal otec nemocenské vo výške 655,10 eur mesačne (jún 2015), čo je o 450,53 eur menej ako v čase posledného rozhodovania o výživnom. Od 1. 7. 2015 je otec poberateľom čiastočného invalidného dôchodku vo výške 379,50 eur (do 31. 12. 2015) resp. 380,50 eur (od 1. 1. 2016) mesačne a príjmu z pracovného pomeru vo výške 165,- eur mesačne, čo činí spolu 544,50 eur, resp. 545,50 eur mesačne, čo je o 561,13 eur, resp. o 560,13 eur mesačne menej ako pri poslednom rozhodovaní o výživnom. Právna zástupkyňa matky argumentovala v konaní tým, že u otca nebolo preukázané zníženie jeho schopností vykonávať doterajšiu prácu z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu, a tým ani existencia dôvodu na zníženie výživného, keďže samotné uznanie invalidity nepreukazuje zmenu schopností dosahovať doterajšie príjmy. Uvedená právna argumentácia bola vyvrátená listinnými dôkazmi, najmä lekáorskými správami, ktoré nielen od času ustálenia dátumu invalidity otca, ale aj v čase pred uvedeným dátumom preukazovali, že otec má zhoršený zdravotný stav, opakovane bol dlhodobo práceneschopný, pričom zhoršenie zdravotného stavu mu neumožňuje v plnom rozsahu (na plný úväzok) vykonávať prácu. Uvedená skutočnosť vyplynula nielen z rozhodnutia o priznaní invalidity, v ktorom bola miera poklesu schopnosti otca pracovať určená na 60 %, ale aj z potvrdenia zamestnávateľa otca, z ktorého vyplýva, že otcovi, vzhľadom na jeho zhoršený zdravotný stav, môže pridelovať prácu len v rozsahu skráteného pracovného času 4 hodiny denne, čo aj reálne činí. Z lekáorských správ mal súd preukázané, že u otca sa prejavuje únavový syndróm, s prejavmi najmä v popoludňajších

hodinách, poruchy koncentrácie, tinnitus, hypersomnia, v dôsledku čoho jeho pracovná výkonnosť v popoludňajších hodinách klesá, nie je mu doporučené v uvedenom čase viesť motorové vozidlo. Pokiaľ aj bol otec uznaný invalidným pre rozhodujúce zdravotné postihnutie degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách, aj v odbornom posudku o invalidite a lekárskej správe z ústneho pojednávania je konštatovaný únavový syndróm, poruchy koncentrácie, hypersomnia, ktoré nepochybne majú vplyv na schopnosti otca vykonávať prácu. Právna zástupkyňa matky poukazovala na to, že z odborného posudku o invalidite vyplynulo, že otec môže naďalej vykonávať prácu v administratíve. V odbornom posudku je však súčasne konštatované, že otec môže vykonávať prácu len v prostredí bez statického zaťaženia. Je nepochybné, že sedavé zamestnanie predstavuje výraznú statickú záťaž, pričom právnické povolanie (aj práca vysokoškolského pedagóga) je spojené s uvedenou statickou záťažou (práca za počítačom, štúdium listinných materiálov, právnych predpisov, právnickej literatúry, ale aj vedenie motorového vozidla). Uvedená skutočnosť, v spojení s ďalšími zdravotnými problémami otca, ktoré boli opakovane konštatované v lekárskejších správach (únavový syndróm, poruchy spánku, strata koncentrácie, hypersomnia) a uznaná invalidita, s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60 %, preukazujú, že u otca v dôsledku zhoršenia zdravotného stavu došlo k zásadnej zmene (zníženiu) jeho schopností zabezpečovať si príjem výkonom zárobkovej činnosti. Skutočnosť, že otec trpel súčasnými ochoreniami už v čase predchádzajúceho rozhodovania o výživnom (ako na to poukazovala právna zástupkyňa matky), bola bez vplyvu na právne posúdenie veci (posúdenie zmeny pomerov na strane otca od posledného rozhodnutia), nakoľko aj keď otec bol v liečbe chrbtice od roku 2004, nedosahovali príznaky ochorenia takú intenzitu, ktorá by mala vplyv na schopnosti otca pracovať, pričom aj podľa odborného posudku o invalidite k vystupňovaniu ťažkostí došlo v roku 2014. Poberanie iných príjmov otcom, najmä z Centra Slniečko, n. o., súd v konaní preukázané nemal. Centrum Slniečko, n. o. súdu oznámilo, že otec pre nich žiadnu prácu nevykonával. Pokiaľ aj otec je uvedený ako dobrovoľník vo výročnej správe, vykonával právne poradenstvo v rámci plnenia svojich pracovných úloh u svojho zamestnávateľa JUDr. J.. Rovnako tak si plnil pracovné povinnosti v súvislosti s poskytovaním právnych služieb Mestu Nitra. Súd nemal preukázané ani aktuálne poberanie príjmov z obchodnej spoločnosti Inveon, s. r. o. (naposledy príjem vyplatený za apríl 2012), a to tak správou uvedenej obchodnej spoločnosti ako aj ilustráciou v databáze Sociálnej poisťovne. Pokiaľ právna zástupkyňa matky argumentovala skutočnosťou, že otec sa bez dôležitého dôvodu vzdal možnosti svojich príjmov predajom obchodného podielu v obchodnej spoločnosti Inveon, s. r. o., súd dôvodnosť uvedenej argumentácie preukázanú nemal. Prioritne je potrebné uviesť, že k predaju obchodného podielu došlo pred posledným rozhodnutím o výživnom, uvedená skutočnosť už preto bola hodnotená pri určovaní výšky výživného a nejedná sa o skutočnosť, ku ktorej došlo v čase od predchádzajúceho rozhodnutia. Navyše, v čase predaja obchodného podielu spoločnosť Inveon, s. r. o. hospodárila so stratou (roky 2009, 2010 a prvé tri štvrtroky roku 2011) a aj následne, s výnimkou roku 2012, vykázala stratu za roky 2013, 2014, v roku 2015 vykázala len pomerne nízky zisk.

Súd mal z vykonaného dokazovania preukázanú aj podstatnú zmenu príjmových pomerov na strane matky, ktorá v čase posledného rozhodovania poberala rodičovský príspevok vo výške 190,10 eur mesačne. Dňa 20. 4. 2015 sa matka zamestnala v pracovnom pomere. Priemerný čistý mesačný príjem matky v období od 1. 1. 2015 do 30. 4. 2015, vrátane rodičovského príspevku, činil 641,82 eur (rodičovský príspevok vo výške 3048 eur + príjmy od Güde, s. r. o. vo výške 1984,40 eur + príjmy od Tesla Liptovský Hrádok, a. s. vo výške 1688,23 eur + príjmy od TPC, s. r. o. vo výške 3314,23 eura + ošetrovné vo výške 234,31 eur/16 mesiacov), čo je o 451,72 eura mesačne viac ako v čase posledného rozhodnutia. Aktuálne matka poberá príjem z pracovného pomeru vo výške priemerne mesačne v čistom 560,65 eur. Pokiaľ ide o podieľanie sa matky na plnení si vyživovacej povinnosti, tu sa súd v plnom rozsahu stotožňuje s právnou argumentáciou právnej zástupkyne matky, že matka ako rodič, ktorý má deti v osobnej starostlivosti, vyvažuje plnenie si vyživovacej povinnosti voči deťom vo finančnom vyjadrení práve každodennou osobnou starostlivosťou. Otec namietal, že matka sa bez dôležitého dôvodu vzdala príjmu v obchodnej spoločnosti Inveon, s. r. o.. Uvedenú skutočnosť súd preukázanú nemal. Dôvody, ktoré matka uviedla ako dôvody ukončenia pracovného pomeru v uvedenej obchodnej spoločnosti, súd považoval za dôležité dôvody. Od matky, vzhľadom na zmenu bydliska a úroveň vzťahov s otcom detí, nebolo možné spravodlivo vyžadovať, aby v spoločnosti naďalej pracovala. Matka taktiež primeraným a dostatočným spôsobom odôvodnila pozastavenie vykonávania živnosti, prihladajúc k predmetu podnikania, ktorý reálne vykonávala a trvaniu rodičovskej dovolenky.

Pokiaľ ide o výdavky rodičov na bývanie, vrátane výdavkov na energie, tieto sa od posledného rozhodnutia výraznejším spôsobom nezmenili. Matka v konaní tvrdila aj preukázala totožnú výšku zálohových platieb na plyn a elektrinu ako v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výživnom, výška platby za vodu sa znížila z 8,33 eur mesačne na 7,- eur mesačne (preukázaná úhrada 63,- eur

za obdobie od 20. 10. 2014 do 22. 7. 2015, t. j. za 9 mesiacov). Vzhľadom na uvedenú skutočnosť (t. j. nepreukázanú závažnejšiu zmenu pomerov v časti výdavkov na bývanie oproti stavu, z ktorého súd vychádzal pri poslednom rozhodovaní), súd nepovažoval za potrebné vykonávať v tomto smere otcom navrhované dokazovanie predložením vyúčtovacích faktúr. Výdavky na energie u otca oproti naposledy posudzovanému stavu mierne vzrástli (plyn o 9,91 eur mesačne, elektrina o 1,58 eur mesačne, voda o 41,08 eur mesačne, pričom súd vychádzal z vyúčtovanej ceny za spotrebu energií za posledné zúčtovacie obdobie, zistené z faktúr predložených otcom), avšak za súčasného poklesu výdavku na splátku hypotekárneho úveru o 15,04 eur mesačne (z 237,44 eur na 222,40 eur). V čase posledného rozhodovania o výživnom sa na úhrade nákladov spojených s užívaním domu podieľali rodičia otca sumou 400,- eur mesačne, čo pokračovalo aj po začatí konania. Uvedenú skutočnosť mal súd preukázanú z listinného dôkazu - zrušenia trvalého príkazu na úhradu, z ktorého vyplynulo, že otec otca detí prispieval na náklady na užívanie domu sumou 400,- eur mesačne v období od júna 2012 do marca 2016. Až priebehu konania rodičia otca prestali prispievať na úhradu nákladov spojených s užívaním domu. Je však potrebné uviesť, že od posledného rozhodnutia došlo aj ku zmene osôb rodinný dom užívajúcich, keďže v dome býva aj manželka otca so svojou dcérou, ktorá je z uvedeného dôvodu povinná podieľať sa pomerne na úhrade nákladov spojených s užívaním domu.

Súd nemal preukázanú zmenu majetkových pomerov na strane rodičov od posledného rozhodnutia o výživnom. Rodičom od uvedeného času nepribudol žiaden majetok, ktorého vlastníctvo by malo vplyv na výšku výživného. Otec je, spolu so svojimi rodičmi, spoluvlastníkom rodinného domu, tak ako v čase posledného rozhodovania. Ku skutočnosti prevodu spoluvlastníckych podielov na rodičov otca však došlo už pred posledným rozhodnutím o výživnom, kedy súd z tejto skutočnosti pri rozhodovaní vychádzal, nejedná sa teda o zmenu pomerov na strane otca. Napriek tomu, že rodinný dom, užívaný otcom, predstavuje nadštandardné bývanie, uspokojuje rodinný dom potrebu bývania otca a jeho rodiny, preto nemožno od otca spravodlivo vyžadovať, aby sa uvedeného majetku zbavil. Otec je aj spoluvlastníkom pozemkov v katastrálnom území Z., ktoré však nadobudol v čase pred posledným rozhodnutím o výživnom (rok 2007), k zmene pomerov teda v tomto smere na jeho strane nedošlo. Prípadný prevod vlastníckeho práva k uvedeným pozemkom je podmienený súčinnosťou ostatných spoluvlastníkov. Navyše, jedná sa o pozemky, ktoré majú doposiaľ charakter ornej pôdy, sú bez prístupovej cesty a z uvedeného dôvodu, podľa vyjadrení dvoch realitných kancelárií, v súčasnom stave nepredajné. Spoluvlastníkmi chaty vo Vyšných Ružbachoch sú obaja rodičia, pričom tomu tak bolo už v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výživnom. Bez vzájomnej súčinnosti oboch rodičov nie je možné chatu scudziť, pričom otec preukázal, že matku ohľadne vysporiadania podielového spoluvlastníctva k uvedenej nehnuteľnosti oslovil listom. Aktuálne je preto spoluvlastníctvo otca k pozemkom v Dražovciach a k chate vo Vyšných Ružbachoch bez vplyvu na posúdenie jeho reálnych schopností a možností vo vzťahu k plneniu si vyživovacej povinnosti.

Súd mal preukázanú zmenu pomerov aj na strane maloletých detí, ktoré sú od posledného rozhodnutia o výživnom nielen vekovo staršie, čo samo o sebe má za následok zvýšenie výdavkov na uspokojovanie ich potrieb, ale nastúpili aj do školského resp. predškolského zariadenia. Aktuálne navštevuje maloletý V. materskú školu, od 1. 9. 2016 nastupuje do 1. ročníka základnej školy. Maloletý K. je aktuálne žiakom 1. ročníka základnej školy. Z listinných dôkazov, predložených matkou, mal súd preukázanú výšku výdavkov na maloletého V., súvisiacich s návštevou materskej školy, v sume 45,72 eura priemerne mesačne (školné 12,- eur mesačne, stravné 25,80 eur mesačne, poplatok na hygienické potreby 4,- eur mesačne, poisťné 1,- eur ročne, poplatok schválený rodičmi 15,- eur ročne, poplatok na zošity 3,- eur ročne a poplatky za akcie 28,- eur ročne podľa potvrdení materskej školy o skutočne vynaložených výdavkoch zo dňa 16. 6. 2016 a 7. 12. 2015), v súvislosti so záujmovou činnosťou vo výške 24,33 eur mesačne (16,- eur cvičenie a 8,33 eur pomerná časť poplatku za základnú umeleckú školu), na pravidelne užívané lieky vo výške 1,10 eur mesačne (podľa výpovede matky 0,60 eur Zyrtec a 0,50 eur Ecobec), spolu 71,15 eur. Na maloletého K. v súvislosti so školskou dochádzkou vznikajú výdavky vo výške priemerne 42,98 eur mesačne (školská družina 4,50 eur mesačne, stravné 23,50 eur mesačne, zošity, písanky s predtlačou, blok prípravných cvikov, pracovné zošity, časopis, poisťné, triedny fond, príspevok ZRŠ, podľa potvrdenia školy z 14. 9. 2015, priemerne mesačne 6,38 eur a školské akcie, podľa súpisu vyhotoveného matkou, priemerne mesačne 8,60 eur), v súvislosti so záujmovou činnosťou 10,33 eur mesačne (pomerná časť poplatku za základnú umeleckú školu 8,33 eur a krúžok atletiky 2,- eur), na pravidelne užívané lieky vo výške 1,10 eur mesačne (podľa výpovede matky 0,60 eur na Levocetirizín a 0,50 eur Ecobec), spolu 54,41 eur. Okrem uvedených pravidelných výdavkov na deti, ktoré boli preukázané matkou predloženými listinnými dôkazmi, vznikajú na deti aj ďalšie výdavky, a to najmä na stravu mimo školských zariadení, ošatenie a obutie, akútnu zdravotnú starostlivosť, bývanie. Je však potrebné uviesť, že na deti vznikajú len bežné výdavky, porovnateľné výdavkami na výživu ich

rovesníkov. Hoci obe deti navštevujú odbornú ambulanciu alergológa, nevznikajú v súvislosti s tým nadpriemerné výdavky, nakoľko výdavok na pravidelne užívané lieky je u každého z detí vo výške 1,10 eura mesačne a odborné vyšetrenia absolvujú jedenkrát za 2-3 mesiace, čo, vzhľadom na vzdialenosť bydliska detí a ambulancie lekára, taktiež nespôsobuje výrazne zvýšené výdavky. Rovnako tak výdavky na deti v súvislosti s výkonom záujmovej činnosti nie sú nadpriemerné, ale bežné, deti sa nevenujú záujmovej činnosti, ktorá by vyžadovala mimoriadne vysoké výdavky (V. 24,33 eur mesačne, K. 10,33 eur mesačne). V konaní neboli tvrdené, ani preukázané, prípadné ďalšie výdavky na maloleté deti, ktoré by sa vymykali bežným výdavkom na deti v porovnateľnom veku (napr. v súvislosti so zdravotným stavom, špeciálnymi nárokmi na stravovanie, dochádzaním do školského zariadenia mimo miesta bydliska resp. pobytom na internáte, finančne náročnou záujmovou činnosťou).

Súd prihliadol pri rozhodovaní aj k zásade práva dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. V tejto súvislosti súd uvádza, že celkový disponibilný príjem na jedného člena domácnosti, po odpočítaní nevyhnutých výdavkov na bývanie, je tak v domácnosti matky ako aj v domácnosti otca približne rovnaký (v domácnosti otca zistený z úhrnu príjmov do domácnosti v sume aktuálneho príjmu otca 545,50 eur a príjmu jeho manželky 821,05 eur, po odpočítaní výdavkov na bývanie v sume 68,08 eur, 91,18 eur, 115,91 eur a splátky úveru 222,40 eur a výživného na obe deti od 1. 7. 2015 v sume 250,- eur, t. j. 618,98 eur/3 osoby v domácnosti, čo činí 206,33 eur na osobu a v domácnosti matky zistený z úhrnu príjmov do domácnosti v sume aktuálneho príjmu matky 560,65 eur a výživného v sume od 1. 7. 2015 spolu 250,- eur, po odpočítaní výdavkov na bývanie v sume 150,- eur, 35,- eur a 7,- eur, t. j. 618,65 eur/3 osoby v domácnosti, čo činí 206,22 eur na osobu).

Prihliadajúc ku všetkým uvedeným skutočnostiam, súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého K. v období od podania návrhu na začatie konania, t. j. od 29. 5. 2015, do 30. 6. 2015 zníženým výživným v sume 150,- eur mesačne a na maloletého V. v sume 130,- eur mesačne a od 1. 7. 2015 na maloletého K. zníženým výživným v sume 135,- eur mesačne a na maloletého V. zníženým výživným v sume 115,- eur mesačne, zohľadniac rozdielnu výšku príjmov otca v období od podania návrhu, t. j. od 29. 5. 2015, do 30. 6. 2015 a od 1. 7. 2015 doposiaľ. Vzhľadom na skutočnosť, že aktuálne na maloletého K., najmä prihliadajúc k veku a k tomu, že už navštevuje základnú školu, vznikajú vyššie výdavky ako na maloletého V., súd určil na maloletého K. vyššie výživné ako na maloletého V., pričom vo vzťahu ku každému z detí znížil výživné rovnako.

Súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietol, nakoľko aj napriek tomu, že v konaní bolo preukázané zvýšenie výdavkov na výživu maloletých detí, z vyššie uvedených dôvodov nebolo preukázané, že aktuálne by bolo v schopnostiach a možnostiach otca, aby prispieval na výživu maloletých detí vyššou ako súdom určenou sumou zníženého výživného.

Súd rozhodol, že ďalšie rodičmi navrhované listinné dôkazy, a to správou Centra Slniečko, n. o. navrhovanou otcom a listinnými dôkazmi preukazujúcimi výšku dôchodkov rodičov otca, potvrdením Lions Klubu o výške členského a aktivitách otca, preukazujúce hodnotu pozemku v Dražovciach, fotodokumentáciou maloletého V. preukazujúcou zúčastnenie sa lyžiarskeho výcviku, potvrdením školy ohľadne výdavkov na maloletého K., preukazujúcich mzdu matky pred júnom 2008 poberanú v obchodnej spoločnosti Inveon, s. r. o., znaleckým posudkom MUDr. Štefáka a rozhodnutím krajského súdu, nevykoná, nakoľko zistený skutkový stav bol postačujúci pre rozhodnutie vo veci a vykonávanie ďalších dôkazov by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania.

O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

2. Proti rozsudku okresného súdu podala v zákonnej lehote odvolanie matka dieťaťa, ktorá žiadala, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a návrh otca maloletých detí na zníženie výživného zamietol v celom rozsahu a naopak, aby vyhovel jej návrhu na zvýšenie výživného na maloleté deti tak, ako požadovala v návrhu na zvýšenie výživného. Svoje odvolanie podrobne odôvodnila.

3. Otec maloletých detí odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie nepodal, v písomnom vyjadrení reagujúcom na odvolanie matky maloletých detí taktiež podrobne popísal svoje dôvody, svoje zárobkové, majetkové, ako i ďalšie pomery, výdavky a žiadal, aby odvolací súd odvolanie matky detí zamietol.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky maloletých detí uviedol, že zníženie výživného nie je na prospech maloletých detí, ale u oboch rodičov nastala zmena pomerov od času, kedy bolo rozhodované o výživnom. V dobe rozhodovania o poslednom výživnom otec pracoval a mal vyšší príjem a matka bola na materskej dovolenke, t.č. sa otcom príjem znížil a matke zvýšil, nakoľko už pracuje. Preto kolízny opatrovník považoval rozsudok okresného súdu za vecne správny a navrhoval ho potvrdiť.

5. V dôsledku podaného odvolania bol spis predložený na rozhodnutie o odvolaní odvolaciemu Krajskému súdu v Žiline. Odvolací súd predovšetkým konštatuje, že pokiaľ súd prvej inštancie rozhodoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (zák. č. 99/1963 Zb. v znení zmien a doplnkov), tento stratil účinnosť ku dňu 30.6.2016 v dôsledku nadobudnutia účinnosti nových civilných procesných kódexov, a to zák. č. 160/2015 Z.z. - Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a zák. č. 161/2015 Z.z. - Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). Odvolací súd bol potom povinný pri svojom procesnom postupe a rozhodovaní aplikovať uvedenú novú právnu úpravu (§ 470 ods. 1 CSP) s tým, že účinky procesných úkonov súdu prvej inštancie ostali zachované (§ 470 ods. 2 CSP).

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

7. V zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. V zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. V zmysle ust. § 387 ods. 3 CSP odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

10. Odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 234 ods. 2 CSP, pričom výstižne a dostatočne odôvodnil, čo ho viedlo k vydaniu rozhodnutia a vyporiadal sa s rozhodujúcimi skutočnosťami. Odvolateľ v podanom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa okresný súd nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav a následne prijaté právne závery. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd.

11. Pre zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd ďalej uvádza nasledovné.

12. Okresný súd pri rozhodovaní správne vychádzal z odôvodnených potrieb maloletých detí a zo schopnosti a možnosti povinného rodiča, pričom dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného je len čiastočne dôvodný. Zohľadnil skutočnosť, že matka si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu plní aj výkonom osobnej starostlivosti a uspokojovaním jeho bytovej potreby.

13. Pri posudzovaní potenciality príjmov povinného rodiča (v prejednávanej veci otca) musí súd postupovať veľmi prísne a zhodnotiť všetky relevantné skutočnosti, ktoré sa v konaní preukážu. Snaha povinného rodiča znížiť vyživovaciu povinnosť na najmenšiu možnú mieru, je zo zákona eliminovaná tým, že pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti (akejkoľvek) súd neprihliada len na jeho skutočné príjmy, ktoré v čase vyhlásenia rozhodnutia dosahuje, ale vychádza sa z jeho potencionálnych príjmov, teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a pod.). Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Okrem toho v zmysle ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. V prejednávanej veci súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym právnym záverom, keď pri rozhodovaní zohľadnil jednak príjmy obidvoch rodičov maloletých detí, ich osobné, majetkové a bytové pomery, mieru osobnej starostlivosti rodičov o deti a predovšetkým potreby maloletých detí v aktuálnom čase. S poukazom na všetky vyššie uvedené závery odvolací súd neuznal opodstatnenosť argumentácií odvolateľa, na ktorých založil svoje odvolacie dôvody, a preto rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti potvrdil ako vecne správny.

15. Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ust. § 396 CSP v spojení s § 52 CMP s tým, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

16. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)